

OPENBAAR LICHAAM



BONAIRE

KORT VERSLAG & BESLUITENLIJST

van de openbare vaste commissievergadering Intereilandelijk en Koninkrijksrelaties (I&K)
van de eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire d.d. 29 oktober 2021 om 15:00 uur.

Voorzitter:

X dhr. C.C.A. Abraham

Leden:

X mevr. D.E. Coffie

X dhr. N.F. Silberie (na het tekenen van de presentielijst
verlaat dhr. Silberie de vergadering)

dhr. E.J. Tjin Asjoe (met tegenbericht)

Overige eilandsraadleden:

X mevr. R. Hellburg-Makaai

Commissiesecretaris:

X mw. V.J.A. Rollan

NOOT: Deze vergadering is in audio t.b.v. de leden opgenomen.

Notulist: V.R.

Bestuurscollege:

mevr. N.S. den Heyer MSc gedeputeerde

dhr. P.J. Kroon gedeputeerde

dhr. H. Thielman gedeputeerde (met tegenbericht)

AGENDA:

1. Opening/ mededelingen;
2. Inspreker;
3. Vaststelling agenda;
4. Vaststelling kort verslag en besluitenlijst van 27 mei 2021 (ER-2021000560);
5. Presentatie Ferry verbinding voor personenvervoer tussen Aruba, Bonaire en Curaçao;
6. Personenvervoer tussen Europees en Caribisch deel van Nederland;
7. Inbedding Rijks- en Constitutionele Aangelegenheden in organisatie OLB;
8. Ontwerpbegroting 2022 van het OLB (ER-2021000508);
9. Sluiting.

AGENDAPUNT : 1.

ONDERWERP : Opening/ mededelingen.

TOELICHTING: De voorzitter opent de vergadering om 15:13 uur, heet iedereen welkom en geeft aan dat dit vergadering van de vaste commissie I&K opgeroepen is conform artikel 15 lid 2, Verordening eilandsraadcommissies Bonaire. De voorzitter deelt mee dat commissielid de heer Tjin Asjoe zich heeft afgemeld. Tevens deelt de voorzitter mee een afwezigheidsbericht te hebben ontvangen van mw. E. Bernabela en ook van gedeputeerde H. Thielman. De voorzitter geeft aan dat commissielid dhr. N. Silberie aanwezig was en de presentielijst heeft getekend maar niet kan blijven ter bijwoning van de vergadering daar hij om persoonlijke reden moet reizen. Op het verzoek van de voorzitter gaat de commissie akkoord met de deelname van mevrouw R. Hellburg-Makaai aan de beraadslaging.

AGENDAPUNT : 2.

ONDERWERP : Insprekers.

TOELICHTING: Er zijn geen verzoeken voor het inspreken conform artikel 16 van de Verordening eilandsraadcommissies Bonaire ontvangen.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT : 3.

ONDERWERP : Vaststelling agenda.

TOELICHTING: De voorzitter vraagt of de agenda kan worden vastgesteld.

BESLUIT : De agenda wordt conform vastgesteld.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT : 4.

ONDERWERP : Vaststelling kort verslag en besluitenlijst van 27 mei 2021 (ER-2021000560) ;

TOELICHTING : Voorzitter vraagt of het kort verslag kan worden vastgesteld.

BESLUIT : Het kort verslag en besluitenlijst van 27 mei 2021 wordt conform vastgesteld.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT : 5.

ONDERWERP: Presentatie Ferry verbinding voor personenvervoer tussen Aruba, Bonaire en Curaçao;

TOELICHTING : Bij behandeling van dit agendapunt zijn de uitgenodigde vertegenwoordigers van Aqua Line Bonaire, de heren E. Paulina (directeur Marketing & Logistiek), E. Pieterella (adviseur) en E. Engelhardt (CEO, via video conference) aanwezig om een presentatie te geven.

De commissie stemt in met het voorstel van de voorzitter om na de presentatie de beraadslaging in twee rondes van respectievelijk vijf minuten te doen.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Paulina om een korte introductie te geven over hun Ferry-project. Er wordt een kort film gedraaid ter illustratie van het model van de boot. Vervolgens geeft de heer Engelhardt middels power point een presentatie over onder anderen: de doelstelling van hun initiatief, onderzoek conclusie, argumenten voor succes, type vaartuig, algemene veiligheid, vlag en betalingsmogelijkheden.(zie bijlage)

De commissie stemt in met het voorstel van de voorzitter om de presentielijst te hanteren als sprekerslijst.

In de eerste ronde worden vragen en aanvullende vragen gesteld. Deze worden door de heer Engelhardt beantwoord. De heer Pieterella stelt dat er na de verkenningsfase / gesprekken met het BC en de eilandsraad verwacht wordt, dat er een contactpersoon of werkgroep wordt aangewezen in het kader van een partnerschap met het OLB om het project te realiseren.

In de tweede ronde zijn er geen vragen. Aqua Line Bonaire N.V. wordt bedankt voor de presentatie en veel sterkte en succes toegewenst met hun initiatief voor een Ferry verbinding tussen de eilanden Bonaire, Curaçao en Aruba.

BESLUIT : **NVT**

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT: 6.

ONDERWERP: **Personenvervoer tussen Europees en Caribisch deel van Nederland;**

TOELICHTING: De voorzitter stelt dat het de bedoeling is om bij dit agendapunt te beraadslagen over land- en zeevervoer van personen tussen Europees en Caribisch deel van Nederland. Tevens deelt de voorzitter mee dat het bestuurscollege uitgenodigd is, maar aangezien alleen de Havenmeester aanwezig is, zal men alleen over het gedeelte van personen-zeevervoer overleggen.

De voorzitter geeft het woord aan de Havenmeester, dhr. Flanegin om kort een toelichting te geven over het havenbeleid en eventuele knelpunten c.q. belemmeringen die er zijn betreft het vervoeren van

personen via zee. De heer Flanegin stelt dat met het plan om de containerhaven te verplaatsen naar een ander lokaliteit er een betere dienstverlening mogelijk wordt voor een passagiershaven te Kralendijk.

De commissie stemt in met het voorstel van de voorzitter om de beraadslaging in twee rondes van respectievelijk vijf minuten te doen en om de presentielijst te hanteren als sprekerslijst.

De vragen en de aanvullende vragen worden door de Havenmeester beantwoord in de eerste en in de tweede ronde.

Gelet op het feit dat het bestuurscollege en/of haar adviseurs niet aanwezig zijn om over het gedeelte van luchtvervoer van personen c.q. air lift te beraadslagen, sluit de voorzitter dit agendapunt.

Noot: De voorzitter merkt op dat in de aangenomen motie van 26 februari 2019 betreft *subsidiering personenvervoer tussen Caribisch en Europees deel van Nederland* o.a. opgenomen staat: het bestuurscollege te instrueren bij de kwartaal rapportages de Raad te informeren over het voortgang van het plan alsook de gevoerde besprekingen c.q. afspraken met Onze Minister.

BESLUIT: Het onderwerp 'Personenvervoer tussen Europees en Caribisch deel van Nederland' wordt geagendeerd voor de eerstvolgende vergadering van de commissie.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT: 7.

ONDERWERP": Inbedding Rijks- en Constitutionele Aangelegenheden in organisatie OLB.

TOELICHTING: De voorzitter brengt naar voren dat in de commissievergadering van 27 mei 2021, gedeputeerde Thielman toegezegd heeft om eind juni een schrijven te doen toekomen aan de raad met uitleg over hoe het college onderwerpen m.b.t. Koninkrijksaangelegenheden intern heeft geregeld, wie verantwoordelijk is etc. Volgens griffie is voornoemd schrijven nog niet ontvangen.

De voorzitter wenst te weten of beraadslaging gewenst is aangezien het bestuurscollege niet aanwezig is. Commissielid mevrouw Coffie stelt voor

het agendapunt te sluiten en om dit onderwerp wederom te agenderen voor de eerst volgende vergadering van de commissie.

De voorzitter stelt voor:

1. Om een rappelbrief van de commissie naar de gedeputeerde Thielman te sturen betreft zijn toezegging om een schrijven te doen toekomen aan de raad met uitleg over hoe het college onderwerpen m.b.t. Koninkrijksaangelegenheden intern heeft geregeld, wie verantwoordelijk is etc.
2. Om dit agendapunt te sluiten en het onderwerp 'Inbedding Rijks- en Constitutionele Aangelegenheden in organisatie OLB' wederom op de agenda van de eerst volgende vergadering te plaatsen.
3. Om indien er geen quorum is voor de eerst volgende vergadering dat de commissie conform artikel 13, RvO een openbare eilandsraadsvergadering zal verzoeken met als agendapunt 'Inbedding Rijks- en Constitutionele Aangelegenheden in organisatie OLB'.
4. Om volgende week de oproep te doen uitgaan voor een commissievergadering op 25 november 2021 conform schema met de agendapunten:
 - Personenvervoer tussen Europees en Caribisch deel van Nederland.
 - Inbedding Rijks- en Constitutionele Aangelegenheden in organisatie OLB.

De voorzitter sluit het agendapunt.

BESLUIT: Commissielid Coffie gaat akkoord met de voorstellen van de voorzitter zoals verwoord in de toelichting.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT: 8.

ONDERWERP: Ontwerpbegroting 2022 van het OLB (ER-2021000508);

TOELICHTING: De voorzitter brengt naar voren dat bij dit agendapunt de begroting voor wat betreft interlandelijk en koninkrijksrelaties aangelegenheden voor het

dienstjaar 2022 ter sprake is. Aangezien het bestuurscollege niet aanwezig is, wordt beraadslaging onmogelijk.

De voorzitter stel voor om de raad te adviseren dat het ontwerpbegroting 2022 van het OLB voor wat betreft de gedeelte van intereilandelijk en koninkrijksrelatie niet voldoende is toelicht en niet doorverzonden kan worden naar een openbare besluitvormende raadsvergadering.

Tevens stelt de voorzitter voor om het onderwerp 'Meerjarenbegroting betreft Intereilandelijk en Koninkrijksrelatie aangelegenheden' te agenderen voor de eerst volgende commissievergadering.

BESLUIT: Commissielid Coffie gaat akkoord met de voorstellen van de voorzitter zoals verwoord in de toelichting.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

AGENDAPUNT : 9.

ONDERWERP : Sluiting

TOELICHTING : Niets meer aan de orde zijnde bedankt de voorzitter en sluit hij de vergadering om 17.44 uur.

***** CIE-verg. d.d. 29.10.2021 *****

Aldus vastgesteld in de vergadering van

De voorzitter,

De griffier



**Uw betrouwbare Ferry-verbinding tussen
de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao**

Introductie:
Dhr. Ing. Eugène Engelhardt
CEO Bonaire Aqua Line

Welkomstwoord:
Geniet van de presentatie!



Waarom dit initiatief?



- Een brug bouwen van en naar Bonaire via Curaçao en Aruba
- Stimuleren van toerisme, culturele uitwisseling en familiebezoek
- Faciliteren van de mobiliteit tussen de ABC-eilanden
- Versterken van economische banden, winkelen, medisch bezoek
- Alternatief voor vliegen: meer vracht, meer bagage en auto
- Betaalbare, laagdrempelige reisbiljet voor de hele bevolking
- Veilig, betrouwbaar, schoon, snel en gezellig
- Gebruiksvriendelijk voor rolstoel patiënten en mindervaliden
- Leerbedrijf voor maritieme studenten uit de regio en uit Europa
- Bijdrage aan onderwijs in het algemeen (geschiedenisles b.v. vanaf de zee)



Het Onderzoek



Voormalig kapitein (44
jaar ervaring)



Voormalig en huidige
havenmeester
Bonaire



Havenmeester en
plaatsvervangend
havenmeester/loods
Curacao



FOICE-rapport 2016

LOYALS
STRATEGIE,
BRANDING, ENZ.

Onderzoeksrapport
Loyals juni 2019

SEO Economisch
OnderzoekRapport
"Connectiviteit
Caribische deel
van het Koninkrijk
Connectiviteit
juli 2018

Onderzoek conclusie



1. Project "Financiële Haalbaarheid" Studie in mei 2019: Dit project Heeft bestaansrecht.
2. BONAIRE AQUA LINE B.V. wordt een game changer op het gebied van openbaar vervoer
3. op zee tussen de eilanden Bonaire, Curaçao en Aruba.

Waarom een succes? De argumenten:

1. Geen veerdienst tussen de eilanden
2. Hoge prijzen vliegtickets
3. Met eigen auto of ander vervoermiddel kunnen reizen
4. Gebruiksvriendelijk voor mindervaliden, ouderen, kinderen en patiënten
5. Consumptie, Airco, Wi-Fi, TV, Radio en toiletten aan boord
6. Comfortabel, Social-Distancing en ruimte
7. Een andere ervaring voor de passagier
8. Meer kilo's, meer bagage of eigen auto meenemen
9. Werkgelegenheid van ABC-eilanden
10. Stimulans voor de economie van de eilanden

BONAIRE AQUA LINE B.V. TEAM



Directeur/Logistiek/
marketingondersteuning
Dhr. Eurich Paulina



Adviseur
Dhr. Ethsel Pieterella



Directeur / IT
Dhr. Julius Frans



Marketing/PR Adv.
Mw. Stephany J.
Willems, MBA



Systeembeheerder (IT)
MR. Freddy Martijn,
BSc



Vertegenwoordiger in
Aruba Dhr. Arthur
Panneflek, BSc

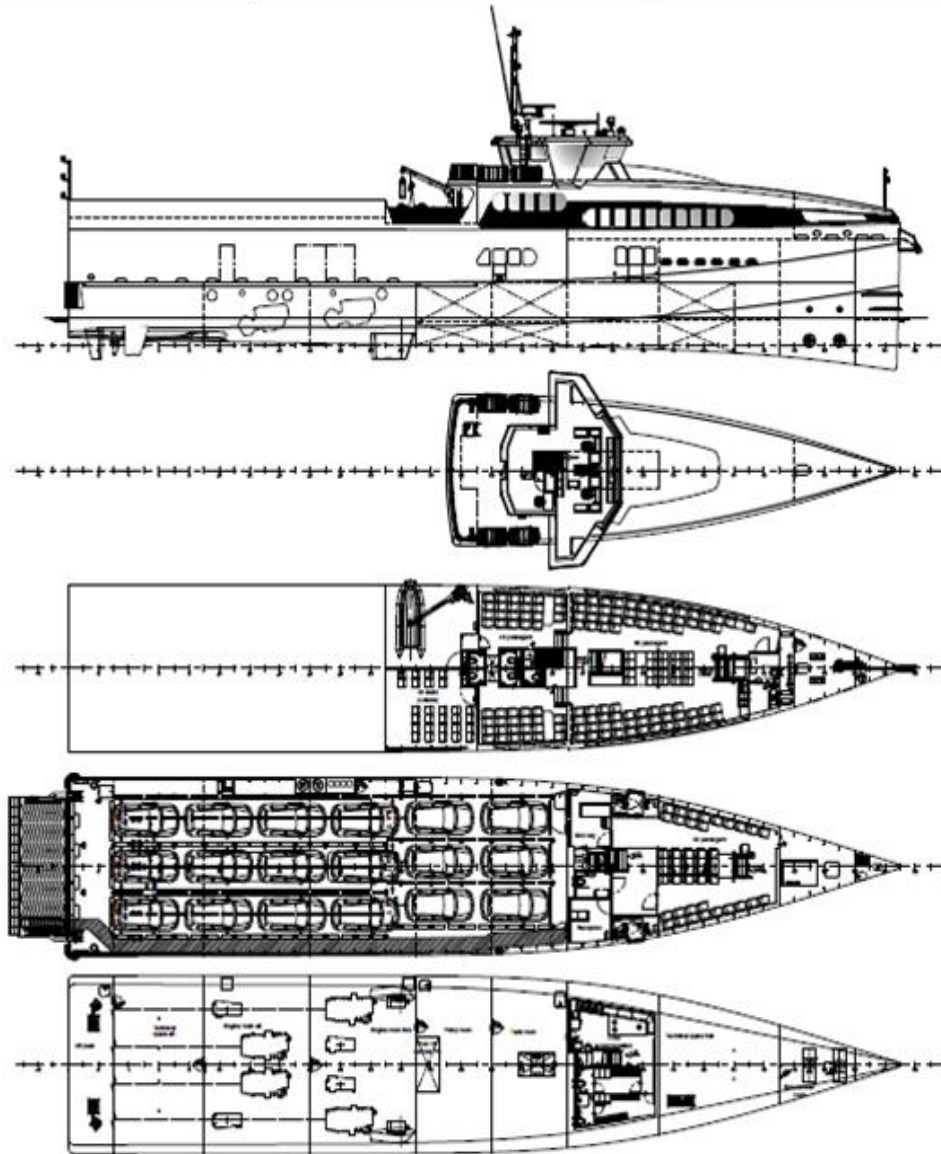
Type Vaartuig



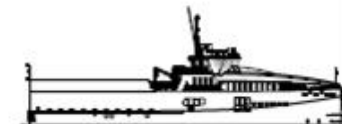
Ropax Fast Ferry type 5510 gebouwd door DAMEN SHIPYARD;
Design is geschikt voor de wateren tussen de eilanden Bonaire en
Curaçao.

Materialen	: Combinatie staal en aluminium
Lengte	: 56,6m
Balk	: 13m
Diepte	: 3,8m geladen, 2,9m leeg zonder lading
Maximumsnelheid:	30 KN (55,56km/h)
Capaciteit	: 188 passagiers, bemanning van 8 en 18 auto's.
Investering	: \$21 miljoen

Ontwerp schip



**Damen
DFR 5510**

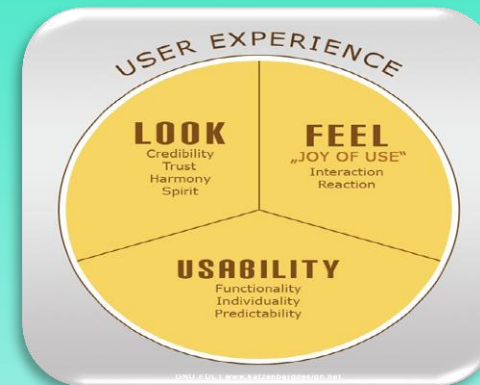
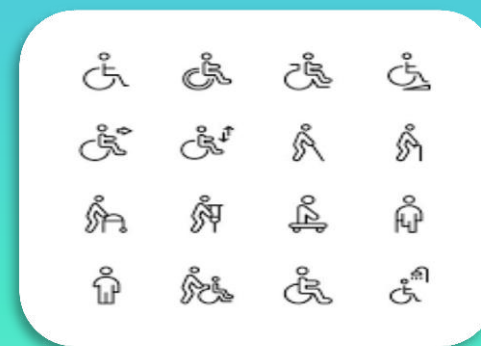


Main dimensions

Length overall	66.00 m
Beam hull	10.00 m
Beam overall	13.00 m
Depth at sides	3.00 m
Draught max (approx.)	3.00 m

General Arrangement			
Model	DFR 5510	DFR 5510	DFR 5510
Year	1998	1998	1998
Owner	DFR 5510	DFR 5510	DFR 5510
Operator	DFR 5510	DFR 5510	DFR 5510
Designer	DFR 5510	DFR 5510	DFR 5510
Builder	DFR 5510	DFR 5510	DFR 5510
Ref. No.	DFR 5510	DFR 5510	DFR 5510

Multifunctioneel schip



Waarom dit schip?

De Ontwerp-voordelen

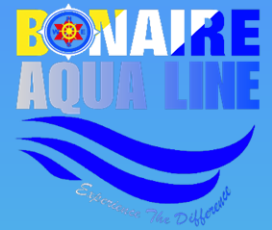


1. Geschikt voor onze wateren;
2. Snijd golven goed door door AXE bow ontwerp en afmetingen;
3. Stabiele zeepositie;
4. Minimaliseer zeeziekte door stabilisatoren;
5. Gesloten dek voor een betere bescherming van auto's, vracht en motoren, kleinere lading en zeecontainers;
6. Mogelijkheid voor multi-functioneel dek in de toekomst;

Mindervaliden vriendelijk



Algemene veiligheid



➤ Maritiem.



Voor ons type schip gelden er internationale maritieme veiligheidsregels en -voorschriften waaraan wij moeten voldoen.

➤ Wet maritiem beheer BES (Rijks Water Staat)

Uiteraard moeten wij ook voldoen aan de regels en voorschriften van het ministerie van Rijks Waterstaat en Infrastructuur die op Bonaire van toepassing zijn.

➤ COVID-19

- Internationale protocollen
- Lokale protocollen

➤ Maritime Authority Curaçao (MAC)



MINISTRY OF
TRAFFIC, TRANSPORT AND URBAN PLANNING
Maritime Authority of Curaçao

De internationaal codes zoals ISM-MLC-ISPS zijn voor ons leidend.

Veiligheid aan wal ABC-eilanden



Koninklijke
Marechaussee



Douane



Immigratie



Certified Agency



Politie KPCN



Ministerie I&W
(Havenmeester)

Veiligheid aan boord



Veiligheidsvest



Veiligheidsloep



Flairgun



Beveiliger



Radiocommuni-
catiesysteem



Brandblussers



Veiligheidsboei



Devribrator



Covid-19
Protocol lokaal en
internationaal



EHBO-Kit

Vlag



We varen onder de Nederlandse vlag

Argumenten voor deze keuze:

- BONAIRE AQUA LINE BV is gevestigd en geregistreerd te Kralendijk Bonaire;
- Thuishaven schip is Kralendijk Bonaire;
- De haven van het Openbaar Lichaam Bonaire valt onder het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in Nederland;
- Vlag is internationaal erkend;
- Wij willen het verschil uitmaken door een betrouwbaar bedrijf te zijn.

Inkomst verhogende maatregelen.

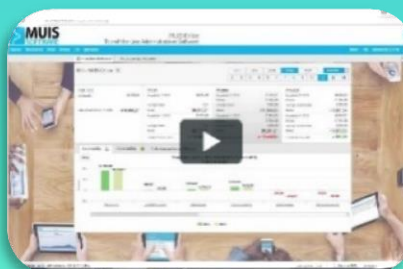


M/V COLUMBIA		
VOYAGE NO. 1824		
DATE: 8-28-15		
ARRIVAL		DEPARTURE
	BELLINGHAM	5:00 P.M. FRI.
SUN. 7:00 A.M.	KETCHIKAN	3:00 P.M. SUN.
SUN. 8:30 P.M.	WRANGELL	9:30 P.M. SUN.
MON 12:30 A.M.	PETERSBURG	1:30 A.M. MON.
MON 9:45 A.M.	JUNEAU	11:45 A.M. MON.
MON 4:15 P.M.	HAINES	5:45 P.M. MON.
MON 8:45 P.M.	SKAGWAY	8:45 P.M. MON.

Routes B-C-B, B-C-A



ROA gecertificeerd leerbedrijf Thuiswerken stimuleren



Financiële administratie
uitbesteden



Verhuur van 2 bar en
lounge aan boord



Samenwerken met
potentiële stakeholders

Onderhoud



1. Downtime zal minimaal zijn doordat primair onderhoud tijdens varen mogelijk is;
2. Vervangend schip is levensvatbaar in geval van nood en aanmeren;
3. Steun zowel DAMEN SHIPYARD op elk moment;
4. DOC operationeel op Curaçao;
5. DAMEN heeft vestigingen in de regio.

Marketing en Promotie Aruba, Bonaire en Curaçao



Hotels, toeristische agentschappen, restaurants,
luchthavens, havens, website (in aanbouw),
marketingbureau, touroperators op de eilanden.

Marketingtools



- Maak een promotie voor het bedrijf via onze website



- Via tv-kanalen op de ABC-eilanden;



- Publicaties in lokale kranten;



- Het produceren van flyers en het verspreiden daarvan op Bonaire, Curaçao en Aruba bij toeristenbureaus;
- Publiceer in Go Weekly, K-Pasa en kranten zoals Amigoe Express



- ; Het produceren van promotiemateriaal via social media zoals Facebook, Instagram en YouTube;



- Digitale reclameborden

Betalingsmogelijkheden



Swipe



Mobiel bankieren



Online bankieren



Keten Partners



**Mrs. E.E. Palm-Meyer, LL.M,
C.N.**

Attorney At Law
Compliance and Legal Manager for
Privattrust N.V. & First Quest
Financial Services N.V.



**3dconsult
N.V.**



Custom &
Immigration Dutch
Caribbean



Ministry I&W
(Harbor Master)

Keten Partners



DOUANE
CURAÇAO



CURAÇAO PORTS
AUTHORITY



Bureau Telecommunicatie BES
Ministerie van Economische
Zaken & Klimaat



Operationeel tijdsbestek

Gezien de ontwikkelingen rondom COVID-19 hebben wij ons businessplan telkens moeten aanpassen. Wij streven ernaar om op zijn vroegst in begin van het derde kwartaal 2023 en op zijn laatst begin van het vierde kwartaal 2024 operationeel te zijn.

VRAGEN???